

OECD *Multilingual Summaries*

Development Co-operation Report 2014

Mobilising Resources for Sustainable Development

Summary in Slovak

Celý dokument si môžete prečítať na: 10.1787/dcr-2014-en

Rozvojová spolupráca – správa za rok 2014

Mobilizácia zdrojov udržateľného rozvoja

Zhrnutie v slovenčine

Rozvojové ciele tisícročia v roku 2015 dospievajú, mnohé výzvy rozvoja sú však stále neprekonané a ďalšie sa ešte len objavujú. Ciele na obdobie po roku 2015, momentálne podrobené medzinárodnej diskusii pod krídlami Valného zhromaždenia Spojených národov, spoja sociálne, environmentálne a ekonomické záujmy do jednotného súboru Cieľov udržateľného rozvoja.

Táto správa o rozvojovej spolupráci (druhá z trojice správ o cieľoch na obdobie po roku 2015) sa pýta, čo môžeme urobiť v záujme mobilizácie zdrojov, ktoré sú potrebné na financovanie dosiahnutia týchto cieľov.

Ako financovať udržateľný rozvoj?

Až donedávna bola Oficiálna rozvojová pomoc (Official development assistance – ODA) vnímaná ako hlavný zdroj financovania rozvoja (1. kapitola). Na financovanie širšieho súboru svetových Cieľov udržateľného rozvoja však budeme potrebovať oveľa viac zdrojov. Okrem toho tvorí ODA len časť tokov nasmerovaných na podporu rozvoja: ODA vo výške 135 miliárd dolárov v roku 2012 predstavovala len 28 % všetkých oficiálnych a súkromných tokov z 29 členských krajín Komisie pre rozvojovú pomoc OECD (Development Assistance Committee – DAC). V roku 2012 dostali rozvojové krajiny od krajín DAC celkovo 474 miliárd dolárov, čo zahŕňa ODA, ale aj „ostatné oficiálne toky“: financie poskytnuté verejnými inštitúciami za podmienok blízkych trhovým a/alebo komerčne motivované (4. kapitola), súkromné financovanie za trhových podmienok, ako napríklad priame zahraničné investície (5. kapitola) a súkromné granty filantropických nadácií a mimovládnych organizácií (8. a 9. kapitola). To odráža narastajúcu diverzitu v možnostiach financovania rozvojových krajín – možnosti sú stále inovatívnejšie a majú silný potenciál pritiahnúť ešte viac financovania (6., 11. a 15. kapitola).

Množstvo nápadov v tejto správe o rozvojovej spolupráci svedčí o tom, že sa vo financovaní rozvoja začala nová éra možností. Rozvojové krajiny sa navzájom podporujú cez Spoluprácu juh – juh (3. kapitola); nadácie, priame platby (8. kapitola) a sociálne podnikanie (16. kapitola) ponúkajú nové možnosti a veľký potenciál majú aj peňažné prevody od migrujúcich pracovníkov. Nie všetky tieto typy financovania sa však zakladajú na kľúčových princípoch ako ODA a nie všetky majú za cieľ udržateľný rozvoj.

To všetko si vyžaduje, aby sme sa triezvo pozreli na úlohu, ktorú hrá ODA v porovnaní s inými zdrojmi.

Okrem finančnej stránky existujú aj iné dôvody, prečo prehodnotiť úlohu rozvojovej spolupráce v kontexte snahy o dosiahnutie udržateľného celosvetového rozvoja:

- Udržateľný rozvoj už nie je otázka „Severu“, ktorý „pomáha“ „Juhu“, je to otázka vyrovnaného podelenia príležitostí, zodpovedností a možností.

- Čoraz viac rozvojových krajín poháňa svoj vlastný rozvoj a okrem toho aj poskytuje rozvojovú spoluprácu (2. kapitola).
- Zmierňovanie chudoby a udržateľný rozvoj stále viac závisia od postupného riešenia „problémov bez pasu“ – vojen a konfliktov (19. kapitola), environmentálnych a klimatických výziev (18. kapitola), vratkého finančného prostredia, neférových podmienok obchodovania (21. kapitola) a infekčných chorôb – tieto problémy nie je tradičný prístup k rozvoju schopný riešiť (17. kapitola).

Riešenie takýchto celosvetových výziev si vyžaduje spoluprácu všetkých zúčastnených – každý pritom musí niesť zodpovednosť za individuálne aj skupinové počiny.

Na ODA stále záleží

V kontexte týchto rozširujúcich sa okien príležitostí a rastúceho počtu výziev zohráva ODA aj naďalej zásadnú úlohu pre udržateľný rozvoj, a to obzvlášť vtedy, keď sa využíva strategicky a „inteligentne“. Napríklad:

- ODA môže poskytovať základné financovanie a podporu krehkých a najmenej rozvinutých krajín, pre ktoré je ťažké pritiahnúť alebo nájsť iné zdroje (19. kapitola).
- ODA sa môže využiť na zatriktívnenie investovania vo vysoko rizikových situáciách tak, že rozloží a podelí sa o riziko, prípadne vytváraním stimulov (11., 12. a 15. kapitola).
- ODA môže pomôcť krajinám získať a spravovať domáce zdroje budovaním kapacít a podelením sa o zaužívané dobré postupy (7. a 14. kapitola).
- ODA môže pomocou reforiem politík v oblastiach investícií a obchodu podporiť vytváranie pozitívneho prostredia na rozvoj a investície (12. a 21. kapitola).

Rozvoj bude stále viac udržiavaný zvnútra

Rozvojové krajiny stále viac využívajú svoj potenciál na poháňanie vlastného rozvoja a posúvajú sa zo závislosti od „pomoci“. Konajú napríklad takto:

- Budujú kapacitu daňových systémov. V absolútnych číslach je ODA popri daňových výnosoch trpaslíkom: celková vybraná suma v roku 2012 bola v Afrike desaťnásobkom rozvojovej pomoci, ktorá bola kontinentu poskytnutá (1., 7. a 14. kapitola).
- Nachádzajú kreatívne využitie zväčšujúceho sa objemu peňazí, ktoré posielajú emigranti domov zo zahraničia. Peniaze posielané emigrantmi domov sú pre mnohé rozvojové krajiny najväčším zdrojom externého financovania. V roku 2012 dosiahli objem 351 miliárd – viac než ODA a priame zahraničné investície dokopy (10. kapitola).
- Vytvárajú politiky a prostredia potrebné na pritiahnutie investícií podnikov v iných krajinách, vrátane iných rozvojových krajín (12. kapitola).
- Bojujú s korupciou a stratou peňazí v nezákonných finančných tokoch (13. kapitola).

Ďalšie kroky

Svet dokáže financovať udržateľný rozvoj: zdroje na to existujú. Výzvou pre celosvetovú spoločnosť je preskúmať dostupné možnosti financovania a využiť, koordinovať a zaznamenávať ich v záujme dosiahnutia cieľov na obdobie po roku 2015. Táto správa vyzdvihuje niekoľko kľúčových aktivít:

- Zamerať sa na ODA všade tam, kde je to najviac potrebné – v najmenej rozvinutých krajinách a nestabilných štátoch – a použiť ju na mobilizáciu ďalších zdrojov.
- Reorganizovať koncept ODA tak, aby dokázal plniť svoj účel aj v súčasnom finančnom prostredí.
- Inovatívne využiť všetky zdroje financovania s potenciálom dosiahnutia celosvetových Cieľov udržateľného rozvoja na obdobie po roku 2015.
- Zlepšiť spoluprácu a vzájomné posilňovanie všetkých poskytovateľov financií pri snahách zameraných na dosiahnutie Cieľov udržateľného rozvoja obdobia po roku 2015.
- Podporovať lokálne a globálne politické reformy v oblastiach daní, financií, investícií a obchodu a zaistiť súvislosť medzi domácimi a medzinárodnými politikami.
- Zlepšiť legislatívu a spoluprácu potrebnú na zadržanie nelegálnych medzinárodných tokov.

- Nabrať politickú odvahu a inováciu vo financovaní globálnych tovarov, ako napríklad stabilnej klímy alebo mieru a bezpečnosti, a začať rozvíjať štruktúry a mechanizmy potrebné na ich dodávanie.

© OECD

Toto zhrnutie nie je úradným prekladom OECD.

Rozmnožovanie tohto zhrnutia je povolené iba za predpokladu, že bude uvedené autorské právo OECD a názov originálnej publikácie.

Viacjazyčné zhrnutia sú preloženými výňatkami z publikácií OECD, pôvodne uverejnených v anglickom a francúzskom jazyku.

K dispozícii sú bezplatne v on-line kníhkupectve OECD: www.oecd.org/bookshop

Viac informácií získate v Divízii autorských práv a prekladov OECD Riaditeľstva verejných záležitostí a komunikácie: rights@oecd.org , fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Navštívte našu webovú lokalitu www.oecd.org/rights

Kompletnú anglickú verziu si môžete prečítať v online knižnici OECD iLibrary!!

© OECD (2014), *Development Co-operation Report 2014: Mobilising Resources for Sustainable Development*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/dcr-2014-en